

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 6.Pf.20.288/2024/5.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Hegymegi-Barakonyi és Fehérváry Baker & McKenzie Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd)

ügyvéd címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű alperes

I.r. alperes címe

II.r. alperes II. rendű alperes

II.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

Dr. Palotás Csongor Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Palotás Csongor ügyvéd) az I. rendű alperes képviseletében

ügyvéd címe

Dr. Hajdu Krisztina Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Hajdu Krisztina ügyvéd) a II. rendű alperes képviselőjében

ügyvéd címe

A per tárgya: jogalap nélküli gazdagodás, kártérítés

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 37.P.21.547/2021/89. sz. ítélet

A fellebbezést benyújtó fél: I. rendű alperes (93. sorszám alatt)

II. rendű alperes (95. sorszám alatt)

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és a II. rendű alperes által a felperesnek fizetendő tőkeösszeget 122.035.146 (százhuszonkettőmillió-harmincötezer-száznegyvenhat) forintra, a II. rendű alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét pedig 7.000.000 (hétmillió) forintra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15. napon belül fizessen meg a felperesnek 3.000.000 (hárommillió) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 1.000.000 (egymillió) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára javára 1.666.600 (egymillió-hatszázhatvanhatezer-hatszáz) forint fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára javára 833.400 (nyolcszázharminchéromezer-négyszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A cég1 (a továbbiak: a károsult) 2001. augusztus 28-án értékpapír-ügyletszámla szerződést kötött a felperessel. Az I. rendű alperes a károsult kisebbségi tulajdonosa és munkavállalóként gazdasági vezérigazgató helyettese volt. A károsult és a felperes közötti kapcsolattartás a károsult részéről az I. rendű alperes, a felperes részéről személy1, munkaviszony keretében foglalkoztatott üzletágvezető feladata volt. Az I. rendű alperes magánszemélyként is kötött tőkeszámla és értékpapír-ügyletszámla szerződést a felperessel, és ugyanilyen szerződés jött létre a felperes és a II. rendű alperes között is.

[2] A károsult felperesnél vezetett számlájáról 2003. május 28-án 31.000.000 forint került átvezetésre az I. rendű alperes számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 1.), 2003. június 7-én 95.000.000 forint személy2 számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 2.), 2003. június 30-án pedig 140.000 db cég2 részvény a II. rendű alperes számlájára (a továbbiakban: Tranzakció 3.). A II. rendű alperes a részvények átvezetésének a napján értékpapírszámlát nyitott egy másik pénzügyintézetnél, a részvényeket erre a számlára helyezte át, majd 142.000.000 forint vételárért értékesítette azokat.

[3] A felperes ügyfeleinek, köztük a károsultnak a sérelmére elkövetett bűncselekmények miatt büntetőeljárás indult, amelyben vádemelésre került sor. A büntetőeljárás bírósági szakaszában személy1 volt az I. rendű, az I. rendű alperes a IX. rendű, a II. rendű alperes pedig a XVI. rendű vádlott. A Fővárosi Törvényszék a 12.B.794/2010/828. számú ítéletével az I. rendű alperest folytatólagosan elkövetett vesztegetés elfogadásának büntetéseben, a II. rendű alperest gazdaság büntetéseben mondta ki bűnösnek, továbbá az I. rendű alperest 254.951.604 forint, a II. rendű alperest 142.000.000 forint vagyonelkobzásra ítélte. Az I. rendű alperest az ellene hűtlen kezelés és pénzmosás miatt emelt vád alól felmentette. A Fővárosi Ítéltábla a 8.Bf.392/2016/113. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. és a II. rendű alperes bűnösségének kimondása és cselekményük minősítése vonatkozásában helybenhagyta, az I. rendű alperessel szemben elrendelt vagyonelkobzás összegét 58.551.600 forintra mérsékelte.

[4] A károsult jogutódjaként fellépő cég³. pert indított a jelen per felperese ellen annak a kárának a megtérítése iránt, amely abból származott, hogy a károsult felperesnél vezetett számláiról jogosulatlanul utaltak át pénzt és vezettek át értékpapírokat. A perben a felek egyezséget kötöttek – a cég³. az egyezségben meghatározott pénzösszeget elfogadta követelése teljes kielégítéseként. A felperes 2015. szeptember 8-án a Tranzakció 1. alapján 31.000.000 forintot, a Tranzakció 2. alapján 95.000.000 forintot és a Tranzakció 3. kapcsán további 198.800.000 forintot és ezen összegek késedelmi kamatát banki átutalás útján, teljes egészében megtérítette a cég³. részére.

[5] A felperes külföldi anyavállalata által kötött, a felperesre mint biztosítottra is kiterjedő biztosítási szerződés alapján az cég⁵ megtérítette a felperesnek a károsult részére megfizetett összeg 55%-át.

[6] A felperes a módosított keresetében 232.808.911 forint és ezen összeg után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamat megfizetésére az I. rendű alperest, további 367.422.988 forint és ezen összeg után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a rPtk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamat megfizetésére elsődlegesen az I. és a II. rendű alpereseket egyetemlegesen, másodlagosan egyedül a II. rendű alperest, harmadlagosan az I. és a II. rendű alpereseket felróhatóságuk arányában kérte kötelezni. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket a perrel felmerült költségei megfizetésére is. Keresetét elsődlegesen arra alapította, hogy személy¹ a 31.000.000 forint és a 95.000.000 forint átutalásával az I. rendű alperessel, a cég² részvények átvezetésével pedig az I. és a II. rendű alperessel közösen okozott kárt a károsultnak. Hivatkozott arra, hogy az I. és a II. rendű alperesek közös károkozókként a rPtk. 344. § (1) bekezdése alapján a személy¹ munkáltatójaként felelős felperessel egyetemlegesen felelősek a károsultnak okozott károkért. Állította, hogy a károsult teljes kárát megtérítette, és kifejtette, hogy erre figyelemmel a rPtk. 344. § (1) bekezdése és 338. § (1) bekezdése alapján megtérítést követelhet az I. és a II. rendű alperesektől. Az volt az álláspontja, hogy a közösen okozott kár megtérítésére fordított teljes összegre, és nem csupán annak arányos részére tarthat igényt az alperesektől, mert a közös károkozás következtében az I., illetve a II. rendű alperesek vagyoni előnyhöz jutottak. Kifejtette: ha az alperesek csak részlegesen térítenék meg a felperes által a károsultnak megfizetett összeget, akkor az alperesek megtarthatnák a közös károkozással megszerzett vagyoni előny egy részét, így nem állna helyre a felperes hátrányára bekövetkezett vagyoneltolódás. Állította, hogy a 31.000.000 forint és a 95.000.000 forint átutalására az I. rendű alperes által aláírt átvezetési kérelmek alapján került sor, és ő rendelkezett a cég² részvények átvezetéséről is. Az I. rendű alperes további károkozó magatartásaként azt jelölte meg, hogy nem az elvárható gondossággal járt el, mert elolvasás nélkül írt alá elszámolásokat és megbízásokat, ezzel alkalmat adott személy¹ számára, hogy jogosulatlanul rendelkezzen a károsult számláin kezelt pénzzel és értékpapírokkal, és ezzel kárt okozzon neki. Előadta, hogy a büntetőítélet szerint az I. rendű alperes bűnös kapcsolatban állt személy¹val, akivel abban állapodott meg, hogy a valósánál alacsonyabb hozamot mutat ki a károsult befektetései után, a különbözetet pedig felosztják egymás között. Álláspontja szerint az I. rendű alperesnek észlelnie kellett volna, hogy jogellenes átutalás érkezett a számlájára, és észlelnie kellett volna a személy² számlájára érkezett átutalás jogellenességét is. A II. rendű alperes károkozó

magatartásaként az orgazdaság büntettét megvalósító magatartására hivatkozott, amellyel biztosította, hogy a bűncselekmény folytán megszerzett részvények véglegesen kikerüljenek a károsult rendelkezése alól. Az I. rendű alperessel szemben keresetének másodlagos jogcímeiként a jogalap nélküli gazdagodást jelölte meg. Ezzel kapcsolatban kifejtette, ha az I. rendű alperes nem tanúsított jogellenes magatartást, akkor jogalap nélkül jutott vagyoni előnyhöz az átutalások következtében. Előadta, hogy a 31.000.000 forint az I. rendű alperes számlájára került, amelyet aznap fel is vett, a 95.000.000 forint pedig az I. rendű alperes fizetési kötelezettségének teljesítéseként került személy² számlájára. Az volt az álláspontja, hogy a károsult kárának megtérítése folytán az I. rendű alperes jogalap nélküli gazdagodása a felperes rovására áll fenn, ezért a felperes jogosult követelni annak megtérítését. Az I. rendű alperessel szemben harmadlagosan arra hivatkozott, hogy a károsult kártérítés iránti követelését harmadik személyként az I. rendű alperes mint kötelezett helyett teljesítette, ennek folytán reá szálltak át a károsult mint jogosult kártérítési kötelemből származó jogai, ezért a rPtk. 286. § (2) bekezdése alapján megtérítést követelhet az I. rendű alperestől. Előadta, hogy az anyavállalata által kötött biztosítási szerződésben a felek az angol jog alkalmazását kötötték ki, amelyek alapján a feleknek lehetőségük van megállapodni abban, hogy a vagyonbiztosítási szolgáltatás teljesítése után ki lesz a biztosítási szolgáltatással fedezett kár tekintetében a kártérítés iránti követelés jogosultja. Előadta azt is, hogy a felek megállapodása szerint a kártérítés iránti követelés nem szállt át a biztosítóra, hanem annak jogosultja a felperes maradt, ezért jogosult a biztosító által megtérített összeg perbeli érvényesítésére is, de elszámolási kötelezettsége van a biztosítóval szemben. Az összecszerűség körében előadta, hogy az I. rendű alperessel szembeni követelése 31.000.000 forint tőkéből és annak 2003. május 28-tól 2015. szeptember 8-ig számított 26.419.261 forint késedelmi kamatából, valamint 95.000.000 forint tőkéből és annak 2003. június 17-től 2015. szeptember 8-ig számított 80.389.650 forint késedelmi kamatából áll. Az I. és a II. rendű alperesekkel mint egyetemleges kötelezettekkel, illetve a II. rendű alperessel mint egyedüli kötelezettel szembeni követelése 198.800.000 forint tőkéből és annak 2003. június 30-tól 2015. szeptember 8-ig számított késedelmi kamatából áll.

[7] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult.

[8] Az I. rendű alperes a védekezésében tagadta, hogy olyan jogellenes magatartást tanúsított volna, amely a károsult számláin lévő pénz vagy értékpapírok eltulajdonításához kapcsolódott. Előadta, hogy nem tudott arról, hogy személy¹ sajátjaként rendelkezett a károsult számláival, az azokon lévő pénzt és értékpapírokat eltulajdonítja, és arról sem volt tudomása, hogy a hozamként neki juttatott összegek más ügyfelek számláiról származnak. Rámutatott, hogy személy¹ az ő magánszámlájáról is utalt át jogosulatlanul pénzt másik számlára. Állítása szerint személy¹nek nem adott megbízást arra, hogy a 31.000.000 forintot a károsult számlájáról a saját számlájára utaljon, az átutalás alapját képező bizonylatot nem látta, azt nem írta alá. A 95.000.000 forint átutalására megbízást adott, de az a saját számlájáról történő átutalásra vonatkozott. Kifejtette, hogy nem tudott arról, hogy az átutalások a károsult számlájáról történtek. Hangsúlyozta, hogy a károsult sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény elkövetésében nem mondták ki bűnösnek. Hivatkozott arra, hogy munkaviszonyban állt a károsulttal, ezért, ha kárt okozott volna, a kártérítési felelőssége akkor is csak a Munka Törvénykönyve alapján lehetne vizsgálható, és kártérítés iránti követelést vele szemben csak a károsult érvényesíthetne. Kétségbe vonta,

hogy a felperes a károsult jogutódjának teljesített, és azt is, hogy az átutalásokból eredő teljes kárt megtérítette, mert nem ismerhette meg a felperes és a cég3. között létrejött egyezség teljes tartalmát. Álláspontja szerint a felperes engedményezés nélkül nem jogosult érvényesíteni azt az összeget, amelyet a biztosító megtérített a számára. Kifejtette, hogy a felperes rovására nem gazdagodott jogalap nélkül, a károsult rovására történt esetleges gazdagodását pedig csak az ügyfélszámláját érintő tranzakciók tételes levezetése után lehetne megállapítani. Az volt az álláspontja, hogy a felperes nem az alperesek helyett, hanem a saját kártérítési felelőssége alapján teljesített a károsult jogutódjaként fellépő társaságnak, ő maga a felperes teljesítéséhez nem járult hozzá, és a felperesnek jogi érdeke sem fűződött ahhoz, hogy helyette teljesítsen. Hivatkozott a felperes követelésének elévülésére, mert álláspontja szerint a számlaszerződés felmondásától az igényérvényesítésig az elévülési idő eltelt, és szintén eltelt az elévülési idő a károsult kárának bekövetkezésétől a felperes teljesítésének időpontjáig.

[9] Az I. rendű alperes 268.000.000 forint és annak 2003. június 18-tól a kifizetésig számított késedelmi kamata erejéig beszámítási kifogást terjesztett elő arra az esetre, ha a marasztalására sor kerülne. Beszámítási kifogását arra alapozta, hogy a 2003. június 18-án kelt portfólió-kimutatás szerint 538.000.000 forint illette meg, amiből a felperes jogerős bírósági ítélet alapján csak 270.000.000 forintot és kamatait fizetett meg. A felperes az I. rendű alperes beszámítási kifogásának elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy a büntetőeljárásban hozott jogerős ítélet már megállapította, hogy az I. rendű alperes által megjelölt portfólió-kimutatás valótlan tartalmú.

[10] A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmében az adta elő, hogy a részvények átvezetésével kapcsolatban kizárólag személy1 volt a károkozó, amit a büntetőítélet is megállapított. Álláspontja szerint a cég2 részvények átvezetése a másik pénzügyintézetnél vezetett számlára nem volt jogalap nélküli művelet, mert a felperes köteles volt helytállni a II. rendű alperessel szemben a portfóliója értékével. Az I. rendű alperessel egyezően hivatkozott arra, hogy a biztosító teljesítése csökkenti a felperes követelését. Okfejtése szerint a károsult jogutódja nem közös károkozás címén érvényesített igényt a felperessel szemben, ezért a felperes sem érvényesíthet igényt közös károkozás címén. Hivatkozott arra is, hogy a felperes követelése vele szemben is elévült.

[11] Az elsőfokú bíróság a 70.P.25.245/2016/93. számú ítéletével – kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 82.670.172 forintot, és ebből 44.730.000 forint után 2015. szeptember 9-től a kifizetésig a rPtk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 5.750.673 forint, a II. rendű alperesnek pedig 4.326.171 forint perköltséget.

[12] A II. rendű alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.272/2020/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a keresetet teljesen elutasította. Jogi álláspontja szerint az alperesek nem tekinthetők károkozóknak, nem terheli őket a felperessel egyetemleges kártérítési felelősség, ezért

kártérítés jogcímén nem kötelezhetők teljesítésre. A felperes jogalap nélküli gazdagodásra alapított követelése elévült, az elévült követelés teljesítése pedig nem keletkeztethet a bíróság előtt érvényesíthető megtérítés iránti igényt. Ezért nem volt jelentősége annak, hogy a cég3. jogutódja-e a károsultnak, a cég3. és a károsult közötti egyezség tartalmának és jogszerűségének, a károsult és a felperes közötti perbeli egyezség tartalmának és az alperesekkel szembeni hatályosságának, a felperes által kifizetett összegnek és a biztosító térítésének sem, ezért az erre vonatkozó, az alperesek által indítványozott bizonyítást az ítéltábla mellőzte. Az I. rendű alperes marasztalásának hiányában pedig nem volt szükség az I. rendű alperes beszámítási kifogásának vizsgálatára.

[13] A Kúria a Gfv.VII.30.316/2020/9. számú végzésével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Végzésének indokolásában megállapította, hogy a 31.000.000 és a 95.000.000 forint átutalásával az I. rendű alperes és személy1, a cég2 részvények átvezetésével pedig mindkét alperes és személy1 közösen okoztak kárt a károsultnak, mert a jogerős ítéletben értékelt, bűncselekményt megvalósító magatartásuk szerves oksági kapcsolatban állt a kár bekövetkezésével. Kifejtette, hogy a felperes alperesekkel szembeni követelése 2015. szeptember 8-án jött létre és vált érvényesíthetővé, mert a megtérítési igény újonnan keletkező, az eredeti kötelelem megszűnésével létrejövő követelés. Felperes a károsult teljes követelését kielégítette, de nem lépett a károsult helyébe, hanem a kártérítésre kötelezhető felek belső jogviszony alapján – közös károkozás esetén a rPtk. 344. §-ában írtak szerint – megtérítést követelhet az alperesektől. Kifejtette azt is, hogy a számlatulajdonos károsult felé megvalósult teljesítés is megtérítési igényt eredményezett a felperes számára a téves utalással gazdagodó alperessel szemben. Meghagyta a másodfokú bíróságnak, hogy vizsgálja az I. rendű alperes jogviszonyának jellegét, a kereseti követelés elévülését, a biztosító térítését és a követelés részbeni megtérülésének kérdését, a felperes és a károsult jogutódja között létrejött egyezség hatályát, valamint az I. rendű alperes beszámítási kifogását és az elsőfokú ítélet ebbe a körbe tartozó indokainak megalapozottságát.

[14] A Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.815/2020/15. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Végzésének indokolása szerint a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak elsősorban azt kell vizsgálnia, hogy a felperes a perrel érintett károk megtérítése címén ténylegesen mekkora összeget fizetett meg a cég3-nek. Ebben a körben szükséges vizsgálni, hogy a cég3. a felperessel kötött egyezségben engedett-e a perrel érintett követeléseiből. Az elsőfokú bíróságnak állást kell foglalnia abban a kérdésben is, hogy arra a biztosítási szerződésre, amelynek alapján a biztosító térítést nyújtott a felperesnek, melyik állam joga irányadó. Ha a biztosítási szerződésre külföldi jogot kell alkalmazni, akkor az elsőfokú bíróságnak tájékozódnia kell a külföldi jog tartalmáról, és az alkalmazandó külföldi jog tartalma szerint kell elbírálnia, hogy a biztosító teljesítésének milyen, a felperes követelésének perbeli érvényesítésére kiható jogkövetkezményei vannak. Az elsőfokú bíróságnak megfelelő határidő tűzésével fel kell hívnia a felperest bizonyítási indítványainak előterjesztésére, majd a szükséges bizonyítást le kell folytatnia.

[15] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 230.899.671 forintot és ezen összeg

után 2015. szeptember 9. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 366.105.436 forintot és ezen összeg után 2015. szeptember 9. napjától a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.919.729 forint költséget.

[16] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a jogvita elbírálása során a rPtk-t alkalmazta. Rámutatott, hogy a felperes és a II. rendű alperes között korábban folyamatban volt perben a Fővárosi Ítéltábla a 9.Pf.21.429/2017/6/II. számú ítélete más jog alapján bírálta el a felperes azonos tényekre alapított keresetét, ezért annak az ítéletnek a jogereje nem gátolta meg az újabb kereset kártérítés jogcímén történő megindítását és annak lefolytatását.

[17] A felperes perbeli legitimációja körében megállapította, hogy a cég3. a perbeli követelések vonatkozásában a károsult jogutódjának minősül, a cég3. és a károsult között létrejött egyezség, valamint az ezt jóváhagyó bírósági végzés alapján. Kiemelte, hogy az egyezséget jóváhagyó jogerős végzésnek a polgári perendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 148. § (4) bekezdése alapján ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek, ezért a rPp. 229. § (1) bekezdése értelmében a jelen perben már nem tehető vitássá, hogy az előzményi perben érvényesített kártérítés iránti követelés jogosultja a cég3. volt.

[18] A felperesi követelés elévülésére vonatkozó kifogás alapján megállapította, hogy Kúria a Gfv.VII.30.216/2020/9. számú határozatának indokolása szerint a felperes alperesekkel szembeni követelése akkor jött létre, amikor a felperes 2015. szeptember 8. napján teljesített a cég3-nek. Mivel a felperes igénye ekkor vált érvényesíthetővé az alperesekkel szemben, és az I. rendű alperes ellen 2016. szeptember 8-án, a II. rendű alperes ellen pedig 2018. szeptember 21. napján terjesztett elő keresetet, a perben érvényesített követelései nem évültek el.

[19] A felperes általa a cég3-nek teljesített és a perben érvényesített tőke és járulécai vonatkozásban kifejtette, hogy a felperes bizonyította annak megfizetését. Ennek körében értékelte, hogy a bíróság által jóváhagyott egyezség 2.4. pontja feltünteti mindhárom kárt okozó tranzakciót, a cég3. három nyilatkozatát a kártérítés teljes összegének a megfizetéséről, valamint három banki átutalás okirátát, amelyeken szereplő összegeket tartalmazta a büntetőbíróság ítélete is az értékpapír számlákról történt jogosulatlan átvezetések vonatkozásban. A felperes igazolta továbbá, hogy a cég3-nek a perbeli egyezség alapján összesen 21.800.000.000 forintot utalt át.

[20] Pontos számszaki levezetéssel megállapította a késedelmi kamatok és a teljes tartozás összegét akként, hogy 31.000.000 forint után 2003. május 28. napjától 2015. szeptember 8. napjáig 4487 nap késedelem és a rPtk. 301. § alapján 26.397.177 forint, 95.000.000 forint

után 2003. június 17. napjától 2015. szeptember 8. napjáig 4467 nap késedelem és a rPtk. 301. § alapján 80.321.972 forint, 198.800.000 forint után 2003. június 30. napjától 2015. szeptember 8. napjáig 4454 nap késedelem és a rPtk. 301. § alapján 167.305.436 forint a késedelmi kamat összege.

[21] A biztosító által a felperesnek térített összeg érvényesítésének lehetőségével kapcsolatban azt rögzítette, hogy a perben a felek között nem volt vitás, hogy az cég5 biztosító megtérítette a felperesnek a perbeli tranzakciók vonatkozásában a felperes által a cég3-nek kifizetett összeg 55%-át. Az volt az álláspontja, hogy a felperes és a biztosító megállapodásának értelmezésére, továbbá magára a biztosítási szerződésre tagország1 és tagország2 joga az irányadó a felek érvényes és hatályos jogválasztása alapján. A külföldi jog tartalmára vonatkozó tudakozódás eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy a felperes mint biztosított harmadik féllel szemben a saját nevében jogosult érvényesíteni az elszenvedett veszteségének 100%-át, és köteles a biztosítóval szemben elszámolni, a befolyt összeget felosztani a biztosítóra kedvezőbb 45-55%-os arányban. Ebből azt a jogi következtetést vonta le, hogy a felperes anyagi jogi jogosultja a biztosító által megtérített összegnek, ezért azt a jelen eljárásban eredményesen érvényesítheti; a biztosító által megtérített összeg perbeli érvényesítése nem minősül perbizománynak.

[22] A befektetési eszközök értékesítéséből befolyt összeg beszámítása körében megállapította, hogy a felperes a 31.000.000 forint összegű követelése 2005. július 22. napján az I. rendű alperes befektetési eszközeinek értékesítése során befolyt 1.120.027 forinttal csökkent, így saját felmondó nyilatkozata szerint is 2006. július 18-án a Tranzakció 1. vonatkozásában 29.879.973 forint tőke követelése állt fenn az I. rendű alperessel szemben. Az I. rendű alperes 268.000.000 forint erejéig előterjesztett beszámítási kifogását azért ítélte alaptalannak, mert az I. rendű alperes a felperes vitatásával szemben nem bizonyította a portfólió elszámolás valóságát. Hangsúlyozta, hogy a büntető ítélet tényállása mint bizonyíték szerint a portfólió elszámolás adatait minden esetben személy1 állapította meg a korábbi kimutatások figyelembevételével, fejből diktált adatok alapján. Okfejtése szerint a portfólió elszámolás fikatív voltát igazolja, hogy az elszámoláson feltüntetett összeg megfizetése iránt az I. rendű alperes nem indított semmilyen eljárást, és ez a követelés el is évült.

[23] A Tranzakció 1. és 2. vonatkozásában előterjesztett kereset jogalapja körében kifejtette, hogy a Kúria végzése alapján a felperes javára megtérítési igény keletkezett a jogalap nélkül gazdagodó alperessel szemben, azáltal, hogy számlavezetőként a károsult számlájáról jogcím nélkül teljesített fizetéssel összefüggésben a károsult felé helytállt, a tartozatlan fizetéssel előállít vagyoni hátrányt küszöbölte ki a cég3-nek történt kifizetéssel. Ezért az I. rendű alperes a rPtk. 361. § (1) bekezdése alapján 230.899.671 forint és ezen összeg után 2015. szeptember 9. napjától járó késedelmi kamatnak mint jogalap nélküli gazdagodásának a megfizetésére köteles azzal a kitéttel, hogy nem érvényesítheti a felperes azt az 1.120.027 forintot, ami az I. rendű alperes befektetési eszközeinek értékesítéséből megtérült a számára.

[24] A Tranzakció 3. vonatkozásában előterjesztett kereset körében azt rögzítette, hogy a jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről döntő polgári perben kötötte a bűnösség megállapítása. Kiemelte, hogy az elsőfokú büntetőítélet 838. oldala szerint a XVI. rendű vádlott - jelen per II. rendű alperese - a felperesnél vezetett ügyfélszámlájáról a cég4 brókercégnél vezetett ügyfélszámlájára átvettette a cég2 részvényeket, és azokat 142.000.000 forintért értékesítette. A közös károkozó társa a teljes, nála jelentkező gazdagodást, azaz a kárösszeget köteles kiadni a másik közös károkozónak, és így történik meg végül az eredeti állapot visszaállítására, amelynek nem lehet akadálya a II. rendű alperessel szemben elrendelt vagyonekmozgás. Megállapította, hogy az alperesek és személy1 együttes károkozásának anyagi eredménye – a 198.800.000 forint értékű kötvény - a II. rendű számlájára történő jogosulatlanul jóváírással kizárólag a II. rendű alperesnél realizálódott. Ezért az I. r. alperes passzív vesztegetéssel, míg a II. rendű alperes a csalással elért vagyoni előny elrejtésében, elidegenítésében való közreműködésével szervesen közrehatott az eredmény létrehozásában. Ez pedig megalapozta az alperesek közös károkozó felelősségét, amelynek alapján a károsulttal szemben egyetemlegesen felelősek az okozott károkért, a teljes kárt az alkalmazottja helyett megtérítő felperes pedig a rPtk. 344. §-a és 338. §-a alapján megtérítést követelhet az alperesektől.

[25] Az ítélet ellen az I. és a II. rendű alperesek terjesztettek elő fellebbezést.

[26] Az I. rendű felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, valamint a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[27] Elsődlegesen az elsőfokú eljárás szabálytalansága miatti kifogást terjesztett elő a fellebbezésében arra hivatkozással, hogy részére az ítélethirdetés után papír alapon történt meg az ítélet kézbesítése, amely nem volt szabályszerű az elektronikus eljárásban. Álláspontja szerint szabályszerű kézbesítés hiányában az elsőfokú ítélet elleni fellebbezési határidő sem kezdődött meg.

[28] Hivatkozott arra, hogy a felperes keresete nem felel meg az rPp. 121. § (1) bekezdés c) pontjában előírtaknak, mert a felperes a cég3-val megkötött egyezségnek csak egyes részeit csatolta be, amelyekből nem tűnik ki sem az egyes követelések, sem az összesített tőke- és kamatösszeg. Hivatkozott arra is, hogy az egyezséget jóváhagyó végzés nem tartalmazott sem tényállást sem indokolást, ezért abból sem állapítható meg az egyezség tartalma, amely így nem rendelkezik a közokirat minőséghez szükséges alakisággal. Hivatkozott ebben a körbe arra is, hogy a perbeli egyezséggel kapcsolatos semmisségi kifogásának a vizsgálatát az elsőfokú bíróság szabálysértő módon mellőzte. Utalt arra is, hogy a felperest nem terhelte a titoktartási kötelezettség az egyezség tartalmára vonatkozóan.

[29] Álláspontja szerint A cég3. nyilatkozatai önmagukban nem bizonyítják a pénzösszeg átutalásának tényét és jogcímét, nem pótolják a szabályszerűen kiállított teljes terjedelmű bankszámla kivonatokat.

[30] A felperesnek a felelősségbiztosítás alapján folyósított ötvenöt százalékos mértékű kártérítés tekintetében az volt az álláspontja, hogy az Nmjtvr. alapján a magyar jogot kell alkalmazni egyfelől azért, mert tagország1 és tagország2 nem minősül önálló államnak, így ezen „államok” jogának az alkalmazása nem lehetséges, másfelől pedig csak a peres felek között fennálló jogviszonyban előforduló külföldi elem alapozhatja meg egy másik állam jogának az alkalmazását, amely a perben nem áll fenn, így az csalárd kapcsolásnak minősül. Kifejtette, hogy a felperes a magyar jog által nem engedélyezett perbizományosként érvényesít kártérítés iránti követelést, mert a biztosító teljesítésével a követelés átszállt az cég5-re.

[31] Hivatkozott arra, hogy a cég3. és a felperes által kötött egyezség hatálya nem terjed ki rá. Az elévülési kifogása körében azt adta elő, hogy a késedelembe esés azonos a követelés esedékessé válásával, ez pedig a perbeli esetben a 2003. évben bekövetkezett. Ezáltal a felperes követelése 2008. évben bizonyosan elévült, ezért a pert meg kell szüntetni. A per megszüntetésének okaként hivatkozott továbbá arra is, hogy a perbeli követelés ítélt dolog, mert azt korábban a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletével vele szemben elutasította. Vitatta azt is, hogy a cég3. a károsult jogutódja lenne, mert a felperes a perben nem bizonyította megfelelően a jogutódlást. Kifejtette azt is, hogy a felperes mint számlavezető pénzügyi intézmény folytatólagosan követett el súlyos és lényeges szerződésszegést, amely magatartása következményeiként, a személy1 által elkövetett bűncselekményekért ő nem tehető felelőssé.

[32] A II. rendű alperes a fellebbezésében szintén az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte.

[33] Kifejtette, hogy Fővárosi Ítéltábla a 8.Bf.392/2016/113. számú jogerős ítéletével 142.000.000 forint vagyonekbeosztásra ítélte, amelynek ténybeli alapja a jelen perbeli károkozás volt, ezért annak ismételt megfizetésre nem kötelezhető.

[34] Álláspontja szerint a jogalap nélküli gazdagodásra a rPtk. 364.§-a értelmében a kártérítés szabályai alkalmazandók, amely kizárja a káronszerzést, ezért a svájci cég5 biztosító által a felperesnek teljesített kifizetés miatt nincs mód a perbeli a marasztalására. Mivel a felperes javára az általa állítólagosan fizetett kárösszeg 55%-a megtérült, a felperes csak akkor és annyiban léphet fel kármegosztási keresettel az alperesek ellen, ha és amennyiben a saját közrehatása a közös károkozásban alacsonyabb volt, mint 45%.

[35] Álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék előtt 70.P.25.246/2016. számon indult, és a Fővárosi Ítéltábla a 9.Pf.21.429/2017/6/II. számú jogerős ítéletével befejezett perben a felperes vele szemben a jelen perben érvényesített követelését ugyanazon ténybeli és ugyanazon jogi alapon – az rPtk. 286. §-a, a 339. §-a és a 361. §-a alapján – már elbírálták, az

ítélt dolog. Erre tekintettel a Pp. 157. § a) pontja, illetve a Pp. 130. § (I) bekezdés d) pont második fordulata értelmében permegszüntetési ok áll fenn.

[36] Hivatkozott arra is, hogy a felperesnek mint közös károkozónak a többi károkozó ellen a rPtk. 344. § (I) bekezdése és az új Ptk. 6:524. § (3) bekezdése alapján érvényesített követelése vonatkozásban a keresetben kifejezetten és egyértelműen meg kellett volna jelölnie a közös károkozók felróhatóságának és közrehatásának az arányát. Ezt a felperes elmulasztotta, ennek hiányában pedig a keresetet el kell utasítani, mert a bíróság nem pótolhatja ezt a hiányosságot a saját hatáskörében. Kifejtette, hogy közös károkozás esetén bármely károkozó teljes mértékű kártérítésre kötelezése a közös károkozás jellegéből fakadóan kizárt, és az összes károkozónak perben kell állnia. Vitatta a perköltség összegét és a pernyertesség és pervesztesség arányát.

[37] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[38] Álláspontja szerint a cég³. 2020. január 20-án kelt nyilatkozata egyértelműen és kiszámítható módon tartalmazza, hogy a perben érintett tranzakciók teljes összegét és azok késedelmi kamatait megfizette. Ennek a bizonyítéknak az egyértelműségét a Kúria Gfv. VII. 30.3172/2020/5. számú határozata alapján nem rontja le, hogy az összegeket nem határozták meg tételesen. Hivatkozott arra, hogy az Nmjtvr. 25. §-ából nem vezethető le, hogy csak állam joga köthető ki, erre tekintettel tagország¹ és tagország² államiságának kérdése közömbös. Kifejtette továbbá, hogy mesterséges vagy színlelt külföldi elem alapján a család kapcsolat nem merült fel, mert különböző honosságú felek egy harmadik állam jogát választották. Álláspontja szerint anyagi jogosultja a biztosító által megtérített összegnek, így azt jelen eljárásban érvényesítheti az alperesekkel szemben. Előadta, hogy biztosítottként elsődlegesen rendelkezik azzal a joggal, hogy az érvényes biztosítási szerződés alapján a követelést érvényesítse károkozó alperesekkel szemben, amely behajtási joga nem sérülhet abból a tényből eredően, hogy már térítésben részesült a biztosítótól.

[39] Kifejtette, hogy az alperesi fellebbezések nem tették vitássá azt a tényt, hogy a kötelelem alapját képező gazdagodás a közös károkozók közül kizárólag az alpereseknél jelentkezett. Álláspontja szerint ennek a ténynek az alapján nem a felróhatóság mértéke szerint kell megosztani a közös károkozók között a kártérítést, hanem a kárt azok a károkozók kötelesek megtéríteni, akik a károkozás következtében vagyoni előnyhöz jutottak. Ezzel kapcsolatban utalt arra is, hogy a károkozásban való közrehatás arányának megjelölése nem része a határozott kereseti kérelemnek, így is az érvényesíteni kívánt jognak sem. Előadta azt is, hogy a II. rendű alperessel szemben alkalmazott vagyonek Kobzás figyelembevételének nincs jogalapja.

[40] Az elsőfokú bíróság ítéletének keresetet elutasító rendelkezése a rPp. 228. § (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett, ezért a Fővárosi

Ítéltábla kizárólag az elsőfokú bíróság ítéletének az alpereseket fizetésre kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

[41] Az I. rendű alperes fellebbezése alaptalan, a II. rendű alperes fellebbezése részben alapos.

[42] Az I. rendű alperes a fellebbezésében részben alappal hivatkozott a kézbesítési szabályok megsértésére. Helytállóan hivatkozott az I. rendű alperes arra, hogy a határozat hirdetésekor az ítélet nyomban történő kézbesítésének a jogi képviselő részére elektronikus úton kell megtörténnie a rPp. 386/A. § (1) bekezdése, a 386/F. §-a és a 394./C.§ (2) bekezdés c) pontja alapján. Azonban az elsőfokú ítélet kézbesítése a határozat kihirdetését követő papír alapú kézbesítést követően aznap, 2024. április 4. napján elektronikus úton, szabályszerűen is megtörtént, amelyet az I. rendű alperes 2024. április 5. napján le is töltött. Erre tekintettel az I. rendű alperes korlátozás nélkül tudta gyakorolni az eljárási jogait: az eltérő értelmezés miatt felmerült adminisztratív eljárási szabály megsértése semmiben nem hatott - és mivel már az ítélet meghozatala után történt, nem is hathatott - ki az érdemi döntésre, és az a tisztességes eljárás elvét sem sértette, mert az I. rendű alperesnek papír alapon és elektronikusan is kézbesítésre került az elsőfokú bíróság ítélete. Emiatt ez az eljárási szabálysértés nem tette szükségessé az elsőfokú tárgyalás megismétlését, és ennek érdekében a rPp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[43] A felperes perben érvényesített követelése vonatkozásában nem minősül ítélt dolognak a Fővárosi Törvényszék előtt 70.P.25.246/2016. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.429/2017/6/II. számú befejezett ügyében meghozott jogerős ítélet. Ugyanis a korábbi perben a felperes a keresetét az alperesekkel szemben részben eltérő tényekre és a jelen perbelitől eltérő jogalapra hivatkozva, a rPtk. 339. §-ára, 361. §-ára és 286. §-ára alapította, és azt a bíróságok ezeknek az érvényesített jognak az alapján bírálták el. Ezzel szemben a Kúria a jelen ügyben hozott Gfv.VII.30.316/2020/9. számú végzésének indokolásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes megtérítette a károsult kárát, ezért a felperes mint jogosult és az alperesek mint kötelezettek között a Ptk. 344. § (1) bekezdésén alapuló új kötelelem keletkezett. Ezért a felperes az I. és a II. rendű alperessel szembeni követelését a közös károkozás következményeire vonatkozó polgári jogi szabályok szerint, az rPtk. 344.§-a alapján kellett elbírálni. Az alperesek által hivatkozott jogerős ítélet a rPtk. 344. § alapján nem bírálta el a felperesnek az alperesekkel szemben azonos ténybeli alapon álló igényét, így a korábbi perben hozott ítélet anyagi jogerőhatásának tárgyi terjedelme nem terjed ki a jelen perben érvényesített követelésre. Erre tekintettel pedig nem áll fenn a rPp. 157. § a) pontjában és 130. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott permegszüntetési ok, ezért az alperesek pergátló kifogásra alapított fellebbezései sem vezethettek eredményre.

[44] A követelés elévülése a per érdemi kérdése, amelyben a bíróságnak ítélettel kell határoznia, ezért az alperesek megalapozatlanul hivatkoztak arra, hogy a követelés elévülése miatt a per megszüntetésének van helye.

[45] Az alperesek elévülési kifogása sem alapos. A Kúria a Gfv.VII.30.316/2020/9. számú végzésének indokolásában úgy foglalt állást, hogy a felperes perben érvényesített, megtérítés iránti követelése az alperesekkel szemben akkor keletkezett és vált esedékessé, amikor a felperes megfizette a cég3-nek a kártérítést, mert a megtérítési igény újonnan keletkező, az eredeti kötelelem megszűnésével létrejövő követelés. A felperes 2015. szeptember 8-án fizette meg a kártérítést a cég3-nek, így a felperes megtérítés iránti követelése ezen a napon vált esedékessé, és a követelés a rPtk. 326. § (1) bekezdése értelmében ezen a napon kezdődött meg. A felperes ehhez az időponthoz képest a rPtk. 324. § (1) bekezdésében meghatározott ötéves elévülési időn belül, 2016. szeptember 8-án bíróság előtt érvényesítette a követelést, ezért a követelés nem évült el.

[46] A perbeli jogvita érdemi elbírálása során abból kellett kiindulni, hogy a Kúria Gfv.VII.30.316/2020/9. számú végzésének indokolásában kifejtett álláspontja szerint a Tranzakció 1. a Tranzakció 2. esetében személy1 és az I. rendű alperes, a Tranzakció 3. esetében pedig személy1, valamint az I. és a II. rendű alperesek közösen okoztak kárt a károsultnak a bűncselekménynek minősített magatartásaikkal.

[47] A rPtk. 344. § (1) bekezdése szerint, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

[48] A rPtk. 344. § (2) bekezdése értelmében a kár a károkozók között egyenlő arányban oszlik meg, ha magatartásuk felróhatóságának arányát nem lehet megállapítani.

[49] A közös károkozás jogi következménye a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján tehát az, hogy az I. rendű alperes és személy1 munkáltatójaként a felperes 31.000.000 és a 95.000.000 forint átutalásával okozott kárért, míg a cég2 részvények átvezetésével okozott 198.000.000 forint kárért pedig az I. és a II. rendű alperes, valamint a felperes felelőssége a károsulttal szemben egyetemleges, míg egymással szemben magatartásuk felróhatósága arányában, illetve egyenlő arányában oszlik meg. A Kúria álláspontja szerint a felperes mint jogosult és az alperesek mint kötelezettek között a Ptk. 344. § (1) bekezdésén alapuló új kötelelem keletkezett azáltal, hogy a felperes mint személy1 károkozásáért a rPtk. 348. § (1) bekezdése alapján felelős munkáltató megtérítette a károsult teljes kárát. A Kúria jogi álláspontjára tekintettel a rPtk. 344. §-ába foglalt, a más kötelezettekkel egyetemleges kártérítési kötelezettséget teljesítő károkozásért felelős személyre vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni a felperes keresetét. Ebből az következik, hogy a per érdemi eldöntése szempontjából közömbösek a felek kártérítésre, jogalap nélküli gazdagodásra és harmadik személy részéről történt teljesítésre vonatkozó hivatkozásai. Ezért a Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a Tranzakció 1. és Tranzakció 2. vonatkozásában az I. rendű alperes rPtk. 361. § (1) bekezdése alapján, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén marasztalható.

[50] A közös károkozás jogkövetkezményeinek levonása iránti perben nem kell perben állnia valamennyi károkozónak, illetve kárért felelős személynek. A rPtk. 337. § (1) bekezdése szerint ugyanis egyetemleges kötelezettség esetében minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, vagy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik. Az egyetemleges kötelezettség egyik lényeges eleme, hogy a jogosult bármelyik kötelezettől az egész szolgáltatás teljesítését követelheti. A közös károkozók egyetemleges felelősségének éppen a károsult igényérvényesítésének a megkönnyítése a jogpolitikai indoka – az, hogy a károsultnak csak az egyik károkozóval – akitől legjobban várható a behajtás eredményessége – szemben kelljen fellépnie a kártérítés iránti követelésének érvényesítése érdekében.

[51] Megalapozatlan az alpereseknek az az álláspontja, ami szerint a felperes teljesítése kizárja a közös károkozást. A felperes személy1 és az alperesek közös károkozásáért egyetemleges felelős személyként fizetett kártérítést a cég3-nek; a teljesítés ténye nem zárja ki sem az alperesek egyetemleges kártérítési felelősségét, sem a felperes egyetemleges kötelezettségen alapuló megtérítési igényének az érvényesítését.

[52] Nem zárja ki a felperes keresetének a teljesítését a személy1 elleni munkaügyi per, sem pedig az, ha a munkaügyi perben jogerős marasztaló ítéletet hoz a bíróság. A rPtk. 337. § (1) bekezdése értelmében ugyanis bármelyik egyetemleges kötelezett teljesítése a teljesített rész erejéig a többi egyetemleges kötelezettel szemben is megszünteti a kötelezettséget, így annak teljesítése a többi egyetemleges kötelezettől sem követelhető.

[53] Az alperesek felperes perbeli legitimációját, a cég3. jogutódi jogállását vitató fellebbezése nem alapos, mert a cég3. által jelen per felperese és társai ellen kártérítés iránt indított perben a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a cég3. a károsult jogutódja. Ennek alapján a bíróság jóváhagyta a jelen per felperese és a cég3. közötti egyezséget, amely azt is jelenti, hogy a cég3-t a perben érvényesített követelés anyagi jogi jogosultjának elfogadta. Az egyezséget jóváhagyó jogerős végzésnek a Pp. 148. § (4) bekezdése alapján ugyanaz a hatálya, mint a jogerős ítéletnek, ezért a Pp. 229. § (1) bekezdése értelmében a jelen perben nem tehető vitássá, hogy az előzményi perben érvényesített kártérítés iránti követelés jogosultja a cég3. volt. Ezért az alperesek alaptalanul hivatkoztak a perben arra, hogy a felperes nem a kártérítés iránti követelés anyagai jogi jogosultjának teljesített, emiatt nem keletkezett megtérítés iránti követelése az alperesekkel szemben. Itt utal a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a károsult és a cég3. egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy a cég3. vált a kártérítés iránti követelés jogosultjává.

[54] A jelen perben az alperesek nem hivatkozhatnak eredményesen a felperes és a cég3. között létrejött egyezség semmisségére, az egyezség érvényessége a jelen perben nem bírálható el, mert az egyezség semmisségének az elbírálásához az egyezség valamennyi alanyának, így a cég3-nek is kötelezően perben kellene állnia, az alpereseknek viszont nincs perjogi lehetősége a cég3. perbe vonására. A Fővárosi Ítéltábla itt hangsúlyozza, hogy a

felperes alperesekkel szembeni követelése nem a felperes és a cég3. által kötött egyezsége alapul – amelynek az alperesek nem voltak alanyai, ezért annak hatálya nem terjed ki rájuk -, hanem azon a tényen, hogy a felperes egyedül teljesítette az őt az alperesekkel egyetemlegesen terhelő kártérítést. Ezért a per eldöntése szempontjából nem az egyezés tartalmának volt jelentősége, hanem a teljesítés tényének és annak, hogy a felperes milyen összegű kártérítést fizetett meg a cég3-nek.

[55] A II. rendű alperessel szemben a jogerős büntető ítélettel kiszabott vagyonekbevitel nem vezethetett a felperes perbeli követelésének elutasításához a II. rendű alperessel szemben, mert az eltérő polgári jogi és büntetőjogi jogkövetkezmények egymásra nem hatottak ki. Ugyanis a büntető eljárásban kiszabott vagyonekbevitel jogosultja a magyar állam, míg a kártérítés jogosultja a károsult, a megtérítés iránti követelés jogosultja pedig a felperes. A vagyonekbevitel kiszabása és végrehajtása semmilyen módon nem hat ki a felperes polgári jogi igényére, mert nem eredményezi a felperes követelésének megszűnését vagy csökkenését. A II. rendű alperes maga sem hivatkozott olyan jogszabályi rendelkezésre, amely alapján a büntetőeljárásban kiszabott majd végrehajtott vagyonekbevitel jogkövetkezményeként megszűnne a kártérítés vagy a megtérítés iránti követelés.

[56] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan értékelte a felperes által a cég3. részére történt teljesítések bizonyítékait. Az egyes teljesítésekre vonatkozó okiratok, utalási bizonylatok tartalmát és a cég3. teljesítésre vonatkozó nyilatkozatait egyenként vizsgálta és összevetette a Fővárosi Törvényszék 12.B.794/2010/828. számú ítéletében, valamint a Fővárosi Törvényszék által jóváhagyott 19.G.42.150/2011/166. számú egyezsége 2.1. pontjában foglaltakkal. Mindezek a bizonyítékok okszerű, zárt logikai egységet képeztek és pontosan kiszámítható módon egyeztek meg a Tranzakció1., 2. és 3. alapján bekövetkezett károk megtérítésére fordított összeggel. Az elsőfokú bíróság számot adott az egyes bizonyítékok bizonyító erejéről és azokat összességében, a meggyőződése szerint bírálta el a rPp. 206. § (1) bekezdésben írtaknak mindenben megfelelően. Nem volt akadálya annak sem, hogy a közokiratban rögzített egyezés egyes részleteire hivatkozzon a perben a felperes.

[57] A Fővárosi Ítéltábla az cég5 biztosító térítésével kapcsolatos perbeli jogkérdésekben mindenben osztotta az elsőfokú bíróság érvelését, azt megismételni nem kívánja. Az alperesi fellebbezésre tekintettel arra mutat rá, hogy felperesre is kiterjedő biztosítási szerződésre a szerződő felek jogválasztása alapján tagország1 és tagország2 joga az irányadó. A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. (Nmjtvr.) 1.§-a alapján több külföldi tényállási elem is megalapozza egy adott jogviszonyban az Nmjtvr. alkalmazását és annak alapján külföldi jog választását. Az Nmjtvr. 25. § első mondata szerint a szerződésre azt a jogot kell alkalmazni, amelyet a felek a szerződés megkötésekor, vagy később akár a szerződés egészére, akár annak csak egy részére választottak. Így a külföldi székhelyű biztosító és a felperes külföldi anyavállalata között létrejött biztosítási jogviszonyt, ezen belül a biztosító teljesítésének jogi következményeit a szerződő felek által választott jog alapján kell megítélni.

[58] A jogszabály, ahogy arra a felperes helytállóan mutatott rá, nem követeli meg, hogy az alkalmazandó jog valamely állam joga legyen, ezért a nemzetközi kereskedelemben bevett

gyakorlat, hogy a felek a Bécsi Vételi Egyezményt kötik ki alkalmazandó jogként. A felek megállapodása és a biztosító nyilatkozata, valamint az alkalmazandó külföldi jog tartalmáról való tudakozódás eredménye alapján pedig helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a választott jog alapján a felperes a saját nevében jogosult érvényesíteni az elszenvedett teljes veszteségét, beleértve a biztosító által teljesített összeget is azzal, hogy a harmadik személyektől származó megtérítést köteles 55%-ban megosztani az cég5-vel, valamint annak viszont-biztosítójával. Ezért a felperes a biztosító által neki megtérített összeg perbeli érvényesítésére is jogosult az alperesekkel szemben.

[59] A bíróság a felperes követelésének összege vonatkozásban is kötve volt a Kúria végzésében kifejtett ahhoz a jogi állásponthoz, hogy a közös károkozónak minősülő alperesek kötelezettségének terjedelmét a rPtk. 344. §-ának (1) és (2) bekezdésének alkalmazásával kell megállapítani. A Tranzakció 1. és 2. vonatkozásban a felperes munkavállalója és az I. rendű alperes, míg a Tranzakció 3. vonatkozásában a felperes munkavállalója, az I. rendű és a II. rendű alperesek okozták közösen a perben a felperes által megtérített kárt. Erre tekintettel a felperes a munkavállalója által az alperesekkel közösen okozott kár megtérítésére fordított összegből az alperesekkel szemben csak az I. és a II. rendű alperesek mint közös károkozók magatartásnak felróhatósága arányában követelhet megtérítést, ha pedig a károkozók felróhatóságának aránya nem állapítható meg, akkor a kötelezettség egyenlő arányban oszlik meg a károkozók, illetve a károkozásukért felelős személyek között.

[60] Alapvetően ítélte a Fővárosi Ítéltábla a felperesnek azt az álláspontját, hogy az őt másokkal egyetemlegesen terhelő kártérítési kötelezettséget teljesítő kárért felelős személy a kártérítésre fordított teljes összeg megtérítését követelheti a többi kötelezettől, ha a közös károkozásból származó vagyoni előny náluk jelentkezik. Ennek az álláspontnak nincs jogszabályi alapja – a rPtk. 344. § (1) és (2) bekezdése egyértelműen rendezi a közös károkozók egymás közötti jogviszonyát. A rPtk. 344. § (1) és (2) bekezdése nem tesz különbséget a megtérítési igények között annak alapján, hogy a közös károkozás következtében vagyoni előnyhöz jut-e valamelyik károkozó, vagy sem, és nem mentesíti a vagyoni előnyhöz nem jutó károkozót a károkozás jogkövetkezményeinek viselése alól. Itt utal a Fővárosi Ítéltábla arra, hogy a károkozások jelentős része esetében a károkozó nem jut vagyoni előnyhöz a károkozás folytán, de ez a körülmény nem szünteti meg a károkozó kártérítési felelősségét és a kár megtérítésére irányuló kötelezettségét.

[61] A felperes a perben 100%-os mértékben jelölte meg az I. és a II. rendű alperes magatartása felróhatóságának arányát, azonban nem adott elő az ennek alapjául szolgáló ténybeli és jogi érvelést. Mivel a felek érdemben nem is tettek nyilatkozatot a felróhatóságuk arányára vonatkozóan, és sem a jogerős büntetőítéletből, sem más perbeli adatból nem állapítható meg, hogy személyl és az alperesek bűncselekménynek minősített konkrét magatartásai pontosan milyen mértékben hatottak közre a három tranzakcióból eredő kár bekövetkezésével, a kár a rPtk. 344. § (2) bekezdése alapján egyenlő arányban oszlik meg a közös károkozók között. Ezért a kár a Tranzakció 1. és 2. esetében a felperes és az I. rendű alperes között 1/2-1/2 arányban, a Tranzakció 3. esetében pedig a felperes, az I. és a II. rendű alperes között 1/3-1/3-1/3 arányban oszlik meg.

[62] A Tranzakció 1. által 2003. május 28-án okozott kár 31.000.000 forint volt, ebből az I. rendű alperes 15.500.000 forintot köteles viselni. A felperes számára az I. rendű alperes befektetési eszközeinek értékesítése folytán 2005. július 22-én befolyt 1.120.027 forint. Ezt a megtérülést a rPtk. 293. §-a szerint kell elszámolni. A 15.500.000 forint rPtk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű kamata 2003. május 28-tól 2005. július 22-ig (787 nap) 3.518.925 forint, így az I. rendű alperes tartozása 2005. július 22-én 19.018.925 forint volt. Ebből le kell vonni az 1.120.027 forintot, így az I. rendű alperesnek 15.500.000 forint tőke és 2.398.898 forint késedelmi kamat, összesen 17.898.898 forint tartozása maradt fenn. A 15.500.000 forint tőke után 2005. július 23-tól 2015. szeptember 8-ig (3.700 nap) 9.679.664 forint késedelmi kamat tartozás keletkezett, így az I. rendű alperes tartozása $17.898.898 + 9.679.664 = 27.578.562$ forintra emelkedett.

[63] A Tranzakció 2. által 2003. július 7-én okozott kár 95.000.000 forint volt, ebből az I. rendű alperes 47.500.000 forintot köteles viselni. A 47.500.000 forint után 2003. július 7-től 2015. szeptember 8-ig (4.443 nap) 39.874.685 forint késedelmi kamat tartozás keletkezett, így az I. rendű alperes tartozása 87.374.685 forintra növekedett.

[64] A Tranzakció 3. által 2003. június 30-án okozott kár 198.000.000 forint volt, ebből az I. és a II. rendű alperes személyenként 66.266.667 forintot kötelesek viselni. A 66.266.667 forint után 2003. június 30-tól 2015. szeptember 8-ig (4.454 nap) 55.768.479 forint késedelmi kamat tartozás keletkezett, így az I. és a II. rendű alperesek tartozása személyenként 122.035.146 forintra emelkedett.

[65] Mindezek alapján az I. rendű alperes 236.988.393 forint, a II. rendű alperes 122.035.146 forint tőkét és annak 2015. szeptember 9-től a kifizetésig számított, a rPtk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamatát köteles megtéríteni a felperesnek.

[66] A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal az I. rendű alperes beszámítási kifogásának alaptalanságával kapcsolatban is. A felperes a perben vitatta annak a portfólió elszámolásnak a valóságát, amelyre az I. rendű alperes a beszámítási kifogását alapította. A felperes vitatására tekintettel a rPp. 197. § (1) bekezdése és 164. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperesnek bizonyítania kellett volna a portfólió elszámolás valóságát, ennek a bizonyítási kötelezettségének azonban nem tett eleget. Erre figyelemmel nem volt megállapítható az I. rendű alperes beszámítással érvényesíteni kívánt követelésének a fennállása.

[67] Az I. rendű alperes magasabb összeg megfizetésére lenne köteles, mint amennyinek a megfizetésére az elsőfokú bíróság kötelezte, azonban a felperes az I. rendű alperes marasztalásának felemelése iránt nem terjesztett elő fellebbezést. Ezért a Fővárosi Ítéltábla

az elsőfokú ítélet I. rendű alperest fizetésre kötelező rendelkezését a rPp. 253. § (2) bekezdés és alapján helybenhagyta. Mivel a II. rendű alperes alacsonyabb összeget köteles megtéríteni a felperesnek, mint amennyinek a megfizetésére az elsőfokú bíróság kötelezte, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet II. rendű alperest fizetésre kötelező rendelkezését a rPp. 253. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a II. rendű alperes marasztalásának tőkeösszegét 122.035.146 leszállította.

[68] A II. rendű alperes fellebbezésének részbeni eredményessége miatt az elsőfokú eljárásra kihatóan megváltozott a felek pernyertességének és pervesztségének az aránya: a felperes 2/3-ad részben lett pervesztes, míg a II. rendű alperes ugyanilyen arányban pernyertes. Erre tekintettel az Ítéltábla az rPp. 81. § (1) bekezdése alapján a II. rendű alperest az elsőfokú, valamint a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásban felmerült költség 1/3-ad részének megfizetésre kötelezte az őt terhelő 20.919.729 forint perköltség összegét 7.000.000 forintra leszállítva.

[69] Az I. rendű alperes fellebbezése eredménytelen volt, míg a II. rendű alperes fellebbezése 2/3-ad részben bizonyult eredményesnek. A Fővárosi Ítéltábla ezért ugyancsak az rPp. 81. § (1) bekezdése, alapján kötelezte az I. rendű alperest a felperes felszámított másodfokú perköltségének megfizetésre, azzal, hogy az I. rendű alperes köteles volt viselni az általa lerótt fellebbezési illetéket is. A felperes pedig köteles volt az alperes másodfokú eljárásban felszámított perköltsége 1/3-ad részének megfizetésre a pernyertesség és pervesztség arányának különbözete alapján.

Budapest, 2024. szeptember 10.

Dr. Lente Sándor s.k.

a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.

Dr. Csóka István s.k.

előadó bíró

bíró